

## از ایادی تا یزدانی؛ ردپای بهائیت در بازار گوشت ایران

۲۵ مرداد ۱۴۰۵ ساعت ۱۴:۳۱

بازار کالاهای اساسی در دهه‌های پایانی حکومت پهلوی، تنها عرصه رقابت اقتصادی نبود؛ بلکه به محل تلاقی سرمایه، قدرت و روابط سیاسی نیز تبدیل شده بود. هژبر یزدانی، سرمایه‌دار بهایی، یکی از شناخته‌شده‌ترین چهره‌های این عرصه بود که با گسترش فعالیت‌هایش در دامداری و گوشت، به قدرتی کم‌سابقه دست یافت و نامش در روایت‌های تاریخی درباره نفوذ اقتصادی بهائیان در دوره پهلوی در کنار عبدالکریم ایادی مطرح شد.

در دوره پهلوی چهره‌های بهائی، هر روز یکی پس از دیگری در راس اقتصاد کشور ظهور می‌کردند و در نتیجه هر روز بیش از قبل اقتصاد کشور در سیطره آنان قرار می‌گرفت. آنچنان که بتدریج صنایع و کالاهای اساسی کشور زیر نفوذ آنان قرار گرفت. این مسئله در خصوص نیازهای اساسی چون خوراک بیشتر خود را بروز می‌داد:

«در بخش‌های مهم غذایی و مایحتاج اصلی و حیاتی مثل نان و گوشت عناصر بهایی حضوری فعالانه و موثر داشتند. بخش گوشت کشور تحت سلطه فردی به نام هژبر یزدانی قرار داشت که با حمایت‌های بی‌دریغ بیت‌العدل حیف و شخص عبدالکریم ایادی (پزشک مخصوص شاه) از قدرتی بی‌حد و حصر در این عرصه برخوردار بود. وی با تاسیس اتحادیه خصوصی وابسته به خودش در واقع سایر رقبا را کنار زده و یکه‌تاز این میدان شده بود.»

اهمیت هژبر یزدانی تنها به بازار گوشت محدود نماند. او در سال‌های بعد به خرید و تصاحب سهام شرکت‌ها و مؤسسات مختلف روی آورد و توانست سرمایه خود را در بخش‌های متنوعی گسترش دهد. خاطرات ارتشبد حسین فردوست نیز از جمله منابعی است که در این زمینه بسیار مورد استناد قرار گرفته است. فردوست از حمایت عبدالکریم ایادی از یزدانی و گسترش فعالیت‌های اقتصادی او سخن گفته و مدعی شده بود که بخشی از معاملات یزدانی به نمایندگی از منافع شبکه بهایی انجام می‌شده است.

منبع: مجتبی مجدآبادی، نفوذ بهائیت در حکومت پهلوی به روایت اسناد، تهران، موسسه مطالعات تاریخ معاصر، ۱۳۹۶، ص ۳۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۵۰۳۷۴/ایادی-یزدانی-ردپای-بهائیت-در-بازار-گوشت-ایران>